

A TÜKÖR TÚLOLDALA – AZ ÖSSZEHASONLÍTÓ ALKOTMÁNYJOG
MÓDSZERTANI FEJLEMÉNYEI AZ ALKOTMÁNYOS
IDENTITÁS FOGALMÁNAK ELEMZÉSÉN KERESZTÜL

SZOKOL KRISZTINA
PHD HALLGATÓ

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Témavezető: Dr. habil Gárdos-Orosz Fruzsina Kinga egyetemi docens

Kutatási terület: összehasonlító alkotmányjog

E-mail: szokolkrisztina@gmail.com

Az elmúlt években az összehasonlító alkotmányjogi módszertan figyelemre méltó újdonsága volt a nyitás az empirikus és interdiszciplináris megközelítésekre azon felismerés nyomán, hogy az alkotmányos rendszereket nem lehet a tágabb társadalmi, politikai és kulturális összefüggésektől elszigetelten megérteni.

A *comparative constitutional studies* figyelme így fordult például az empirikus, kvantitatív módszerek alkalmazása, a big data-elemzés, vagy például a politikatudomány vagy a szociológia számos meglátásának beépítése és alkalmazása felé.

A tudományterület másik jelentős fejleménye az összehasonlító alkotmányjogi érvelés, mely koncepció a különböző bíróságok által alkotmányos ügyekben alkalmazott érvelés összehasonlítását jelenti a közös elvek és különbségek azonosítása érdekében, törekedve az alkotmányértelmezést alakító mögöttes értékek és elvek azonosítására.

E módszertani fejlemények gyakorlati alkalmazhatóságának lakmusztesztje lehet az alkotmányos identitás fogalma. Az alkotmányos identitás szakirodalmi meghatározásai alapján olyan intézmény, melynek fogalma nem definiálható egyértelműen, joga túl értelmelési tartománya pedig mind globálisan, mind a hazai jellegzetességekre tekintettel rendkívül jelentős. A magyar Alkotmánybíróság identitáshatározatai és a német *Bundesverfassungsgericht* gyakorlata első látásra számos rokon vonást, elemet mutat; a felszín alatt azonban gyökeres különbségek húzódnak meg, melyek azonosításához az összehasonlító jog hagyományos eszköztára és a funkcionális-kulturalizmus szemben álló megközelítései kevésnek bizonyulnak.

Előadásomban ezért a magyar és a német alkotmánybíróságnak az alkotmányos identitás koncepcióját értelmező, kifejtő döntéseit teszem összehasonlító elemzés tárgyává azzal a szándékkal, hogy alátámasszam a fent említett módszertani fejlemények létjogosultságát, bebizonyítva ezzel, hogy az interdiszciplináris megközelítés és az összehasonlító alkotmányjogi érvelés módszertani implikációi révén a pusztá szöveg-összehasonlítás túl dimenziók is láthatóvá tehetőek.

Kulcsszavak: összehasonlító alkotmányjog, módszertan, alkotmányos identitás, összehasonlító alkotmányjogi érvelés